

"כוכב, פסל מונומנטאלי ורהיט סקסי"

פול אוונס, מחלוצי יצירת סדרות ריהוט מוגבלות, הלך לעולמו בשנת 1987, אבל יצירתו התגלתה מחדש רק בחמש השנים האחרונות, בהן החלו להתעניין אספני עיצוב ואמנות ברהיטים פוסט מודרניסטיים. אחד מהלקוחות האחרונים שרכשו פריט של אוונס הוא הזמר לני קרביץ

כשרהיטים מ'תנועת הסטודיו האמריקאית' טיפסו בשנים האחרונות לראש רשימת רבי המכר של אספנות עיצוב בארצות הברית, הם זכו לתואר 'אמריקנה החדשה' ונראו כשאיפה הטבעית ביותר של אלה הרואים באספנות הובי פטריטי. לאחרונה, עם החיפוש אחר הגדרות של זהות לאומית, הפכה האסתטיקה של תנועת הסטודיו למזוהה עם הגאווה והעוצמה של ארצות הברית ועם הישגיה בתחום העיצוב בתקופת הפוסטמודרניזם. אספנים, ובעיקר אלה הרואים בעיצוב ובריהוט יצירות אמנות, פסלים לכל דבר, גילו מחדש את תנועת הסטודיו האמריקאית שבין חכריה נמנו אמנים ומעצבים אשר בשם האמונה בחיבור שבין עיצוב לאמנות, פנו עורף לתעשייה והחזירו את ייצור הרהיטים לתוך נבכי הסטודיו הביתי.

ג'ורג' נקשימה, פיליפ פאול, וורטון אשריק ופול אוונס, הרביעייה שפעלה בעיר ניו-הופ שבפנסילבניה, יצרה את המרכז השאפתני ביותר של התנועה. הרהיטים שיצרו הארבעה אינם מאופיינים בסגנון או במערכת חוקים ושפה אחידים, אלא ממש ברוח הפוסטמודרניזם, מבטאים עושר דימויים ואקלקטיות המסמלים את ההווה העשירה של תרבות העיצוב ברבע השלישי של המאה העשרים. בשנתיים האחרונות נכנסו הרהיטים ואביזרים שיצרו הארבעה לזירת ירידי האמנות הבינלאומיים ומיד נחטפו על-ידי אספני אמנות באירופה, סין, ערב הסעודית וקוריאה, שרואים בפרטי ריהוט אלה חומרים הולמים כרקע לאוספי אמנות פלסטית. כך הפכה האסתטיקה של תנועת הסטודיו האמריקאית לתופעה בינלאומית. באוקטובר פתח הגלריסט הניו יורקי סבסטיאן ברקט גלריה בלונדון ותערוכת הפתיחה בה, 'ניו הופ', מציגה לקהל הבריטי את מיטב יצירותיהם של הארבעה. כידוע, כוכבי קולנוע ומוסיקה, במאים וסלבריטיס מפזרים אבק כוכבים על כל תחום שהם מגלים בו עניין, וכתוצאה מכך יוצרים לו ביקוש רב. כך גם באספנות, הם אלה שקובעים את האופנה. בדיוק

'המפלצת', שידת ענק באורך ארבעה מטרים עשויה פלדה וברזל שמכר הגלריסט הניו יורקי טוד מריל לזמר לני קרביץ בתמונה באדיבות Todd Merrill Antiques

ייחודיות ללא תקדים ויצרו את מה שהסטוריונים רבים רואים כיום כתופעה 'האמריקאית' ביותר בתולדות העיצוב של המאה העשרים. בשלהי שנות החמישים, ובשני העשורים הבאים, עם ההתפתחות העירונית והמודרניזציה, כשרוב המעצבים פנו לתעשייה כדי לספק את הצרכים של האדם המודרני ויצרו את הפרוטוטיפ לעיצוב המוני, הציגו אמני תנועת הסטודיו מתודה רדיקלית ויצרו פריטים ייחודיים בסטודיו או מפעלים ביתיים, סוג של יצירה פיסולית שנעלם מן העולם עם התינוש והשינויים החברתיים שפקדו את אמריקה.

בשנות הששים בנה אוונס מיני אימפריה של ריהוט ופריטים דקורטיביים, וזכה להצלחה מסחררת. כאשר גבר הביקוש, חתם חוזה עם גלריית דירקסונל שבניו יורק והציג מדי עונה באולם התצוגה של החברה פיסול וריהוט. אוונס היה אמן בכל נשמתו, ובצילומים הוא מופיע תדיר כשבכיסו פנקס רישומים ועיפרון

כפי שבשנות השבעים מייק ג'אגר ואנדי וורהול היו למקור השראה לאלפי אספני ארט דקו בעולם, כך היום, בראד פיט, סטיבן שפילברג ולני קרביץ עושים כותרות בזכות אוספי העיצוב שלהם הכוללים פריטים מתנועת הסטודיו.

נגד הזרם

את השפה התעשייתית, פרי ידם של ג'ורג' נלסון, צ'ארלס אימס ואחרים שעסקו בעיצוב תעשייתי, ואשר חדרה למיליוני בתים באמריקה שלאחר מלחמת העולם השנייה, הגדירה את הבית המודרני ונתפסה כהתגשמות החלום האמריקאי, המירו הארבעה בשפות

אי אפשר להתווכח: המפלצת היא אכן רהיט אקספרסיבי ויוצא דופן שמייצג לא רק את היציאה מהעולם התעשייתי והחזרה לעבודת כפיים, אלא גם את הדרמטיות שאפיינה את יצירתו של אוונס.

כורסת "קוביה" מעל בסיס פלדה, נמכרה במכירה פומבית בבית רגו-סולו ב-26 באוקטובר, 2008 \$2,600. התמונה באדיבות בית המכירות "Sollo Rago"

פעולה עם המעצב פיליפ פאול. רהיטי המתכת הייחודיים שלו הביאו את המעצב הצעיר לתערוכות היחיד הראשונה שלו שנערכה במוזיאון לאמנות אמריקאית (כיום המוזיאון לאמנות ועיצוב בניו יורק) בשנת 1961, ושמו החל להתפרסם במהרה. אוונס, שמת בשנות החמישים לחייו, לא הספיק ליהנות מההצלחה שנודעת כיום ליצירותיו. בחמש השנים האחרונות מאז התגלה מחדש, חלה עליה מתמדת בביקוש לפריטים בעיצובו והם משולבים באורח קבע במכירות פומביות וברידי עיצוב. העלייה בביקוש, העלתה כמובן את המחירים בהתאם. יחד עם זאת ניתן לומר כי ההשפעה הגדולה ביותר על המחיר הינה מידת הנדירות של הפריט. מעבר לכך, בשל מגוון היצירה העצום, ניתן למצוא פריטים בטווח שבין הסביר ועד לסכומים של מאות אלפי דולרים.

במכירה שערך באוקטובר בית המכירות 'סולו-רגו', הממוקם בפאתי העיר ניו הופ (ולכן נחשב למרכז החשוב ביותר במכירת רהיטים של תנועת הסטודיו שבעיר), הועמדו למכירה מספר פריטים דרכם ניתן היה להתרשם מיצירתו המגוונת של אוונס

ארון מפוסל משנת 1973 בסגנון נמכר במכירה פומבית בבית רגו-סולו ב-26 באוקטובר, 2008 \$60,000. התמונה באדיבות בית המכירות "Sollo Rago"

את השכלתו הפורמלית השלים אוונס בלימודי צורפות בבית הספר הגבוה לעיצוב קרנברוק, ערש תרבות העיצוב המודרניסטי בארצות הברית ממנו יצאו עשרות כשרונות שפיסלו את העיצוב האמריקאי במאה העשרים. בשנת 1951 עבר להתגורר בעיירה הכפרית ניו הופ שבפנסילבניה, אשר מאז שנות החמישים הפכה לכפר אמנים, ויצר בה בשיתוף

שולחן אוכל בעל בסיס מורכב מ"יהלומי" מתכת ופלטת זכוכית נמכר במכירה פומבית בבית רגו-סולו ב-26 באוקטובר, 2008 \$23,000. התמונה באדיבות בית המכירות "Sollo Rago"

פול אוונס היה היחיד שעבד במתכות. אוונס יצר רהיטים אקספרסיביים בעלי צורות שבורות ומורכבות, זוויות חדות וטכניקות לא שגרתיות, שמגדירים במידה רבה את האסתטיקה הפוסט מודרנית

בימים אלה הוציא לאור הגלריסט הניו יורקי טוד מריל את הספר הראשון המוקדש לתנועת הסטודיו האמריקאית. הספר, 'אמריקנה המודרנית' (בהוצאת Rizzoli) הוא הראשון מסוגו לסקור פרק מרתק זה בהיסטוריה של העיצוב. מריל כולל בספרו התייחסות מורחבת יותר לנושא - לא רק הנפשות הפועלות בתנועת הסטודיו, אלא גם מעצבי רהיטים שיצרו סדרות אקסקלוסיביות ומוגבלות עבור מפעלי רהיטים. הספר נועד לסייע לאספנים לזהות ולהבין את האסתטיקות השונות שיצרו גיבורי הספר. לזמר לני קרביץ, אספן וותיק של עיצוב, מכר לאחרונה טוד את 'המפלצת' של אוונס, שידת ענק באורך ארבעה מטרים עשויה פלדה וברזל שטוד עצמו מודה שבימים הראשונים, לפני שהתאהב בה, ראה בה מפלצת אגרסיבית. קרביץ שהעמיד את 'המפלצת' בראש גרם המדרגות בביתו שבפאריס מכנה אותה "כוכב, פסל מונומנטאלי ורהיט סקסי". על דבר אחד